

ΛΕΝΑ ΔΙΒΑΝΗ

Είχα αποφασίσει να επιλέξω μόνο τους τολμηρούς άντρες που διάλεξαν καταπληκτικές γυναίκες

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
**ΧΑΡΙΤΙΝΗ
ΜΑΛΙΣΣΟΒΑ**

Συτήνοντας το βιβλίο σας αναφέρατε ότι η ιδέα της συγγραφής του γεννήθηκε από την εποχή της ενασχόλησής σας με το διδακτορικό σας...

Η αλήθεια είναι πως την άφησα να ωριμάσει αργά γιατί ως φανατική φρουτοφάγος ήξερα πως όλα τα φρούτα που ωριμάζουν με το πάσο τους βγαίνουν τελικά πολύ πιο νόστιμα από τα άλλα! Αυτό ήθελα να κάνω με το βιβλίο αυτό, να γίνει νόστιμο ώστε να μάθουν όσο το δυνατόν περισσότεροι άνθρωποι ποιοι ήταν οι άνδρες και οι γυναίκες που όρισαν την τύχη της χώρας μας και τη δική μας.

Οκτώ μεγάλοι έρωτες, γυναίκες και άνδρες που έγραψαν ιστορία. Γιατί αυτά τα ζευγάρια;

Είχα αποφασίσει να επιλέξω μόνο τους τολμηρούς άντρες που διάλεξαν καταπληκτικές γυναίκες. Ήθελα ζευγάρια ενδιαφέροντα, επιδραστικά, φλεγόμενα, καινοτόμα - βαριόμουν να γράφω για γκρίζα κοστούμια και τις κυρίες των κυριών!

Πόσο χρονοβόρο κι επίπονο -ίσως- ήταν να ορίσετε τη δυναμική των ζευγαριών, να σκιαγραφήσετε τις σκοτεινές και φωτεινές όψεις τους;

Ήταν τρομερά δύσκολο. Εδώ του εαυτού μας τις πράξεις και τις αποφάσεις δεν μπορούμε να αξιολογήσουμε και να αποτιμήσουμε, πόσο μάλλον ενός τρίτου που δεν έχεις συναντήσει ποτέ, δεν τον έχεις ακούσει να μιλάει. Έπρεπε να ψάχνω και να διασταυρώνω συνεχώς τα ψήγματα πληροφοριών που έβρισκα από δω κι από κει. Ευτυχώς ήταν πολύ ερεθιστική δουλειά και δεν με κούρασε ούτε μια στιγμή κι ας μη σήκωσα κεφάλι για περίπου τρία χρόνια. Σαν τον Ηρακλή Πουαρό ένιωθα που είχε βάλει τα μικρά φαιά του κύτταρα να δουλεύουν για να βγάλουν άκρη.

Για ποιο από τα ζευγάρια αυτά τρέφετε μεγαλύτερη συμπάθεια;

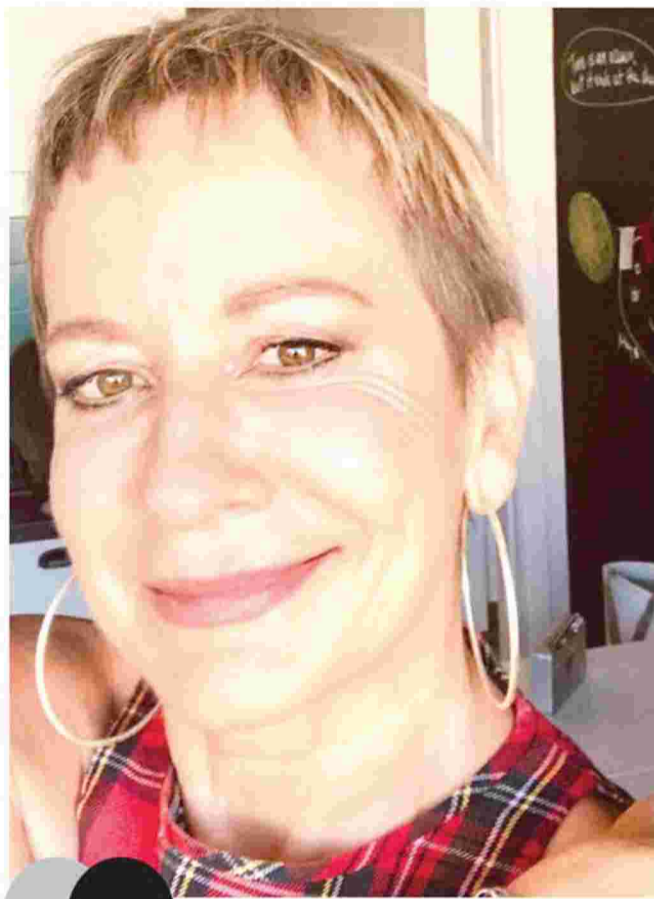
Για τον Όθωνα και την Αμαλία παραδόξως. Γιατί ήρθαν στην αγροτική, διαλυμένη Ελλάδα από τη Γερμανία ανήλικα παιδάκια και την αγάπησαν τόσο πολύ που έγιναν πιο Έλληνες κι από τους Έλληνες. Βέβαια πολιτικά ήταν απαράδεκτοι, αλλά για μένα η πρόθεση μετράει πολύ...

Και ποιο θεωρείτε ότι ήταν πιο γοητευτικό;

Χωρίς καμία αμφιβολία ο ρομαντικός και κούκλος Ίωνας Δραγούμης με τη γυναίκα-φλόγα που ήταν η Μαρίκα Κοτοπούλη! Αυτοί περπατούσαν στον δρόμο και έτριζαν τα πεζοδρόμια! Πολύ έρωτας, πολύ καυγάς, πολλή ζήλεια, πολλά δάκρυα, πολλά όνειρα, πολλή τέχνη, πολλή επανάσταση - όλα πολύ!

Υπήρχε κάποια στιγμή κατά τη συγγραφή που σας δυσκόλεψε;

Με δυσκόλεψε πολύ η περίπτωση της Μαντώ Μαυρογένους. Η απίστευτη αυτή κοπέλα, που

Ήθελα να μάθουν όσο το δυνατόν περισσότεροι άνθρωποι ποιοι ήταν οι άνδρες και οι γυναίκες που όρισαν την τύχη της χώρας μας και τη δική μας

υπήρξε φεμινίστρια εκατό χρόνια πριν εμφανιστεί η λέξη στην Ελλάδα, δεν αξιολογήθηκε, ούτε κατατάχτηκε στους αγωνιστές, γιατί απλούστατα ήταν γυναίκα. Οι πληροφορίες που έχουμε γι' αυτήν είναι ελάχιστες και ετερόκλητες - πολλές ανάγονται στη σφαίρα της μυθολογίας. Μόνο οι ξένοι φιλέλληνες την εκτίμησαν δεόντως και έγραψαν τα περισσότερα από τα λίγα που ξέρουμε γι' αυτήν.

Υπάρχει κάποιο ζευγάρι της πιο σύγχρονης ιστορίας που πιστεύετε ότι αξίζει να βιογραφηθεί;

Βεβαίως! Ο Αντρέας Παπανδρέου και η Μάργκαρετ Τσαντ, η δεύτερη γυναίκα του και μητέρα των παιδιών του. Ήταν ένα απίστευτα δημιουργικό ζευγάρι που άλλαξε ο καθένας στον τομέα του το πρόσωπο της χώρας - είτε σου αρέσει αυτή η αλλαγή είτε όχι. Είχαν επίσης τρομερό ενδιαφέρον ως διδυμο μέχρι το τέλος! Από τη στιγμή που γνωρίστηκαν μέχρι τη στιγμή που χώρισαν, ανωμάλως, λόγω της Δήμητρας Λιάνη, η σχέση τους ήταν απίστευτα περιπετειώδης, πολυκύμαντη και πολύχρωμη.

Το βιβλίο σας γυρίστηκε σε σειρά που θα προβληθεί στην Cosmote tv. Ποιες είναι οι προσδοκίες και τα συναισθήματά σας;

Εγώ προσωπικά, όπως και οι δύο καταπληκτικές σκηνοθέτριες που δούλεψαν στη σειρά, είμαστε πολύ ενθουσιασμένες για το αποτέλεσμα. Περιμένουμε με αγωνία, όμως την ημέρα του Αγίου Βαλεντίνου που θα αρχίσει να προβάλλεται η σειρά από την Cosmote History να δούμε τι θα πουν και οι θεατές!

Η Λένα Διβάνη είναι καθηγήτρια της Ιστορίας Εξωτερικής Πολιτικής στη Νομική Σχολή Αθηνών. Έχει δημοσιεύσει έντεκα ιστορικές μελέτες και πολλά άρθρα για τη σύγχρονη Ελλάδα και τη σχέση της με τις Μεγάλες Δυνάμεις, αλλά και τους βαλκανιούς της γείτονες, για τις μειονότητες και τον εθνικισμό στη ΝΑ Ευρώπη. Παράλληλα έχει δημοσιεύσει ως λογοτέχνης δέκα μυθιστορήματα και συλλογές διηγημάτων, που έχουν μεταφραστεί σε πολλές γλώσσες και έχουν διασκευαστεί για την τηλεόραση και τον κινηματογράφο, έναν συγκεντρωτικό τόμο με τα θεατρικά της έργα και τέσσερα παιδικά βιβλία. Πρόσφατα έγραψε το σενάριο και παρουσίασε τη σειρά ντοκιμαντέρ «Τα σύνορα της Ελλάδας» στο Cosmote History. Το βιβλίο αυτό διασκευάστηκε επίσης σε σειρά εννέα επεισοδίων και θα προβληθεί από το ίδιο συνδρομητικό κανάλι την επόμενη χρονιά. Υπήρξε ιδρυτικό μέλος της Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και αντιπρόεδρος του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου

Το βιβλίο σας «οι Γυναίκες της ζωής της» είχε μεταφερθεί στη μικρή οθόνη. Ποια η εκτίμησή σας για τη μεταφορά του;

Πρέπει να σας πω ότι από την αγωνία μου δεν μπόρεσα να το δω όσο προβαλλόταν. Φοβόμουν ότι θα ήταν αλλαγμένο, ισοπεδωμένο από την εικόνα. Όταν το είδα όμως τελικά έναν χρόνο μετά ενθουσιάστηκα κυρίως με τη Θέμιδα Μπαζάκα που - όπως μου είπε η ίδια - ταύτισε και ενσάρκωσε συγκλονιστικά την ηρωίδα μου, την Άννα.

Το βιβλίο έχει ήδη γίνει best seller και συνεχίζει δυναμικά στον εκδοτικό χώρο. Ήταν ο επιτυχημένος συνδυασμός ιστορίας και λογοτεχνίας που το εκτόξευσε εκδοτικά;

Το θέμα σίγουρα προκάλεσε αμέσως το ενδιαφέρον του αναγνωστικού κοινού που αγάπησε και εκτόξευσε το βιβλίο από την πρώτη μέρα της κυκλοφορίας του. Μετά λειτούργησε πολύ το από στόμα σε στόμα, όπως πάντα. Άρεσε στους πρώτους και το είπαν αμέσως στους δεύτερους!

Η ιστορία έχει να κάνει με στιγμές, ανθρώπους, συγκυρίες, πολιτικά γεγονότα, πόλεμο, έρωτα. Με ποια σειρά θα τα βάζετε ή τι άλλο θα προσθέτατε;

Μιλώ για ανθρώπους πρώτα απ' όλα. Αυτοί οι άνθρωποι ερωτεύτηκαν όπως ερωτευόμαστε όλοι, μίσησαν, ζήλεψαν, δυστύχησαν, ευτύχησαν, όπως εμείς. Παράλληλα έγραψαν την ιστορία της χώρας στον πολιτικό και τον καλλιτεχνικό στίβο - αυτή είναι η μόνη διαφορά που είχαν με μας, τους κοινούς θνητούς.

και του Οργανισμού Συλλογικής Διαχείρισης Έργων Λόγου.

Το βιβλίο «Ζευγάρια που έγραψαν την ιστορία της Ελλάδας» (εκδόσεις Πατάκη) παρουσιάζεται στον Βόλο την Παρασκευή 21 Φεβρουαρίου, στις 19.30, στο κτίριο του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (κτίριο Μασσάγγου). Η Μαντώ Μαυρογένους και ο Δημήτριος Υψηλάντης, οι Βασιλείς Όθωνας-Αμαλία και Παύλος-Φρειδερίκη, ο Νίκος Μπελογιάννης και η Έλλη Παππά, ο Χαρίλαος Τρικούπης και η αδελφή του Σοφία, ο Ελευθέριος Βενιζέλος και η Έλενα Σκυλίτη-Στεφάνοβικ, ο Γεώργιος Παπανδρέου και η Κυβέλη, καθώς και ο Ίωνας Δραγούμης με την Πηνελόπη Δέλτα και τη Μαρίκα Κοτοπούλη είναι οι πρωταγωνιστές του βιβλίου.

Για το βιβλίο θα μιλήσουν η Βασιλική Γιακουμάκη, κοινωνική ανθρωπολόγος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και ο οικονομολόγος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας Μιχάλης Ζουμπουλάκης.

Την εκδήλωση συντονίζει η δημοσιογράφος Ροσσάνα Πώποτα.

